

ХРОНИКА — CHRONIQUE

Конюнктурно-статистически институты в Германия, Франция и Италия. (Организация, задачи и цели). — Европейските конюнктурни и близките към научни статистически институти сж продукт на новото време, следъ всемирната война. Тъ се създадоха, за да подпомогнат и улеснят другитъ съществуващи институти и учреждения, които иматъ за целъ опознаванетоъ състоянието и динамиката главно на днешнитъ национални стопанства.

Отъ това гледище, изобщо взето, реченитъ конюнктурно-статистически институти иматъ за главна целъ :

1. Постоянно и систематически да наблюдаватъ измѣненята на текущото икономическо положение, и
2. Да изучаватъ методитъ на това наблюдение.

Конюнктурния институтъ въ Берлинъ.

(Institut für Konjunkturforschung).

Той е основанъ въ началото на 1925 год.

Издържа се отъ фондъ, образуванъ отъ вноски на държавата, отдѣлнитъ съюзени държави, публичнитъ организации и дружества, преследващи стопански цели, както и отъ отдѣлни фирми и лица, а така сжщо и отъ доходи на самия Институтъ.

Органитъ на тоя последния сж: 1. Общо събрание (Пленумъ, das Kuratorium), 2. Съветъ (der Beirat), и 3. Управление на Института.

Пленумътъ се състои отъ 20 души, а именно: отъ председателъ, който е и директоръ на Института; двама представители на съюзното правителство и единъ на федерираниитъ държави; по двама представители отъ управлението на желъзницитъ, отъ съюза на нѣмскитъ промишленици и търговци, отъ общия съюзъ на нѣмскитъ индустриалци, отъ Райхсбанка; по единъ представителъ на селското стопанство, отъ съюза на германскитъ търговци на едро, отъ главното дружество на търговцитъ на дребно, отъ централния съюзъ на нѣмскитъ потребителни сдружения въ Хамбургъ и отъ централния съюзъ на нѣмскитъ кредитни учреждения и трима представили на работницитъ.

Това голѣмо учреждение, което, при това, има право да разширява състава си чрезъ поканване нови лица, очевидно, не може да ръководи дейността на Института. Въ сжщностъ, то е едно сборно тѣло отъ учрежденията и организациятъ, които финансиратъ Института, и се събира веднажъ на тритъ месеца, за да изслушва отчета и общия планъ за работа, да назначава контролна комисия, управление и довѣрени лица, които да разпоредятъ съ фонда, а така сжщо и да решава най-главнитъ финансови въпроси (утвърждение на бюджета и щата).

Следъ пленума иде съветътъ, който се избира отъ първия, измежду представителитъ на официалнитъ учреждения, стопанскитъ и научни организации, за три години. Тоя съветъ има за задача да способствува за постигане целитъ на Института. Той се събира най-малко веднажъ въ годината подъ председателството на ръководителя на Института.

На чело на подирния стои директоръ, който е управляващия държавната статистика въ Германия. Тоя фактъ свидетелствува за тѣсната връзка, която сжществува между Конюнктурния институтъ и дър-

жавната статистика. Макаръ формално Институтътъ да е автономенъ, но фактически той се явява като единъ отъ отдѣлитъ на германската държавна статистика. Тая връзка именно предава на Института официаленъ характеръ, макаръ че Пленумътъ съ болшинство $\frac{3}{4}$ гласа може да реши неговото ликвидироване, ако нѣма възражение отъ страна на правителственитъ представители.

Задачата на Конюнктурния институтъ е да пре работва изобилния статистически материалъ, който се дава отъ Централния статистически институтъ, за да го направи годенъ за използване отъ всички стопански организации, а най-главно отъ Германския стопански съветъ. По такъвъ начинъ, тоя Институтъ се явява като съединително звено между токущо поменатия съветъ и държавната статистика.

Тѣсната връзка между последната и Конюнктурния институтъ твърде много способствува за неговото развитие, защото той е въ едно и сжщо помѣщение съ нея, ползува се отъ библиотеката ѝ и отъ статистическитъ ѝ материали въ първично състояние (необработени) и обработени, преди още да бждатъ публикувани, като сжщевременно използва и връзкитъ, както и законно-установенитъ права на статистическото управление, за да организира и извършва потребнитъ му конюнктурни статистически наблюдения.

Институтътъ изработва и отпечатва периодически, въ специални издания, повече отъ 25 различни показатели, които сж включени въ следнитъ три групи:

1. Парично обръщение и париченъ пазаръ — 8 показатели;

2. Движение на ценитъ — 8 показатели;

3. Трудъ, производство оборотъ — 9 показатели.

Особеното при изработката на всички тия показатели е, че, по примѣра на института въ Харвардъ, и въ Германия се стрематъ да елиминиратъ сезоннитъ влияния и въковнитъ тенденции.

И Берлинскитъ конюнктуренъ институтъ, като Харвардския, при своитъ изследвания въ областта на прогнозата си служи съ три криви: първата, състояща се въ изобразяванетоъ показателя на паричния пазаръ, втората — пазаря на ценнитъ книжа и третата — стоковия пазаръ.

Напоследъкъ тоя Институтъ все повече и повече разширява своитъ изследвания, съ целъ да се издиратъ и установатъ причинитъ, на които се дължатъ колебанията въ германското народно стопанство.

Има опити вече, дето, наредъ съ конюнктурното изследване на германското национално стопанство, се правятъ изследвания на стопанствата и на други страни.

Статистическия институтъ въ Парижъ.

(Institut de Statistique de l'Université de Paris).

По организация той се коренно различава отъ Берлинския конюнктуренъ институтъ.

Парижскитъ статистически институтъ е основанъ съ декретъ отъ 26 юлий 1922 год. при тамошния държавенъ университетъ, подъ научното ръководство на юридическия, физико-математическия, медицинския и историко-филологическия факултети. Фор-